

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Danou Černou v právní věci

žalobce: X
bytem X
zastoupený Mgr. Ludvíkem Matouškem, advokátem
sídlem Kovářská 549/12, 190 00 Praha 9

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 13. 7. 2023, č. j.: X

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalované ze dne 13. 7. 2023, č. j.: X (dále též „*napadené rozhodnutí*“), jímž

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

žalovaná podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „*správní řád*“), ve spojení s § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „*zákon o provádění sociálního zabezpečení*“), změnila rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 1. 10. 2018, č. j. X (dále jen „*prvostupňové rozhodnutí*“) tak, že: „I. Účastníku řízení se podle § 29 odst. 1 písm. j) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů a s přihlédnutím k čl. 30 odst. 3 Smlouvy mezi Českou republikou a Ruskou federací o sociálním zabezpečení publikované pod sdělením č. 57/2014 Sb. m. s od 4. 9. 2018 přiznává starobní důchod ve výši 14 864 Kč měsíčně. II. Podle nařízení vlády č. 213/2018 Sb. se starobní důchod od lednové splátky důchodu v roce 2019 zvyšuje na 15 848 Kč měsíčně. Podle nařízení vlády č. 260/2019 Sb. se starobní důchod od lednové splátky důchodu v roce 2020 zvyšuje na 16 874 Kč měsíčně. Podle nařízení vlády č. 381/2020 Sb. se starobní důchod od lednové splátky důchodu v roce 2021 zvyšuje na 17 885 Kč měsíčně. Podle nařízení vlády č. 356/2021 Sb. se starobní důchod od 1. 1. 2022 zvyšuje na 18 722 Kč měsíčně. Podle nařízení vlády č. 35/2022 Sb. se starobní důchod od červenové splátky důchodu v roce 2022 zvyšuje na 19 938 Kč měsíčně. Podle nařízení vlády č. 136/2022 Sb. se starobní důchod od zářijové splátky důchodu v roce 2022 zvyšuje na 20 772 Kč měsíčně. Podle nařízení vlády č. 290/2022 Sb. se starobní důchod od 1. 1. 2023 zvyšuje na 21 773 Kč měsíčně. Podle § 67ca zákona č. 155/1995 Sb. se starobní důchod od červenové splátky v roce 2023 zvyšuje na 22 581 Kč měsíčně.“

II. Obsah žaloby

2. Žalobce v podané žalobě namítl, že žalovaná v rozporu s předpisy o protiprávnosti komunistického režimu a mimosoudních rehabilitacích nezapočetla dobu jeho studia v SSSR jako sedm let zaměstnání, nýbrž přistoupila jen k jeho započtení doby náhradní doby.
3. Dále žalobce uvedl, že byl od 1. 9. 1975 studentem Českého vysokého učení technického v Praze (dále jen „ČVUT“), Fakulty strojní, studijního oboru energetické stroje a zařízení. Na základě talentu a studijního potenciálu byl vyslán Ministerstvem školství ČSR ke studiu v zahraničí. V důsledku toho bylo žalobci k 31. 8. 1978 ukončeno studium na ČVUT a od 1. 9. 1978 se stal studentem Leningradského Polytechnického institutu M. I. Kalina (dále jen „*Polytechnický institut*“) na katedře energetických strojů, obor hydraulické stroje a prostředky automatizace. Studijní obor, na nějž byl žalobce zapsán, byl odlišný od oboru studovaného v Praze, protože jako takový nebyl v ČSSR vůbec vyučován. Z důvodu odlišnosti studijního plánu a osnov absolvovaných předmětů byl žalobce zapsán opětovně do 3. ročníku, v jehož průběhu si měl osvojit především základy automatizace a další odborné dovednosti, se kterými se dosud na ČVUT nesetkal. Během svého pobytu v Leningradu napsal žalobce mnoho dopisů do ČSSR i svým novým známým v SSSR. Několik dopisů v rámci SSSR žalobce napsal sovětské dívce z Irkutska, ve kterém jí kriticky a otevřeně líčil sociální, politický a ekonomický marasmus v ČSSR a SSSR, za nějž jsou odpovědní výhradně českoslovenští a sovětské komunisté. Obzvláště obsáhlý a kritický dopis do Irkutsku ze dne 7. 9. 1979 byl zadržen KGB a předán rezidentu Státní bezpečnosti v Leningradu, který zaslal dopis Státní bezpečnosti do ČSSR s informací o zadržení dopisu. V tomto důsledku byl založen spis s označením „Irkutsk“ a bylo zahájeno prověřování žalobce. Celá situace se vyvinula v návštěvu žalobce tajemníkem konzula ČSSR v Leningradu (18. 12. 1980) a ve vydání pokynu k okamžitému návratu do vlasti. Po příletu do Prahy navštívil žalobce dne 23. 12. 1980 ministerstvo školství, kde mu byl odebrán cestovní pas a po mlhavé informaci vedoucí odboru o vyloučení ze studia kvůli dopisu s protisocialistickými postoji a názory, jakož i o nemožnosti nadále studovat v SSSR, sepsal odvolání proti „rozhodnutí“, ačkoli mu nebylo ani fakticky nikdy doručeno a které nejspíše ani neexistovalo (fakticky rozhodla o

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

ukončení studií Státní bezpečnost a ministr školství Vondruška její pokyn až na podruhé provedl). O odvolání rozhodl I. náměstek ministra školství ČSR prof. Ing. V. C., CSc., dne 3. 2. 1981 pod č. j. X tak, že odvolání nevyhověl. Žalobce tvrdil, že shora popsané jednání státních orgánů ČSSR, jímž mu bylo zabráněno v pobytu na území SSSR a ve studiu na Polytechnickém institutu a dokončení studijního oboru, který v ČSSR nebyl vůbec vyučován, a jehož úspěšné ukončení mělo být osvědčeno udělením (sovětského) vysokoškolského titulu „Ing.“ (následně podléhajícího nostrifikaci v ČSSR), bylo politickou perzekucí ve smyslu § 2 odst. 2 písm. a) zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 87/1991 Sb.“). V této souvislosti mu měla žalovaná doba studia, jakož i dobu předepsanou k dokončení studia, započítat s koeficientem 2 jako dobu zaměstnání ve smyslu § 24 odst. 5 zákona č. 87/1991 Sb. Doba studia v SSSR a předpokládaná doba studia v SSSR v případě žalobce měla činit celkem 3,5 roku, přičemž tato doba podle žalobce nemá být ovlivněna dvěma roky studií absolvovaných v ČSSR, které v SSSR byly uznány ze studií v ČSSR, a proto mu měla být započtena jako sedm let zaměstnání. Jiným myslitelným posouzením je dle žalobce sečtení doby studia v ČSSR za roky září 1975 až srpen 1978 a v SSSR za dobu září 1978 až prosinec 1980 jako jeden ucelený vzdělávací blok, kde žalobci na konci roku 1980 bylo znemožněno dostudovat, přičemž studium mělo skončit 28. 2. 1982, což činí dobu v délce 6 let a 6 měsíců, a podle ustanovení § 24 odst. 5 zákona č. 87/1991 Sb., měla doba zaměstnání činit 13 let (doba studia a předpokládaná doba pro jeho dokončení vynásobená koeficientem 2).

4. Žalobce také uvedl, že si žalovaná otázku studií v SSSR posoudila nesprávně a nezákonně, když dospěla k závěru, který neodpovídá zákonu a je žalobci na újmu. Nevypořádala se s ostatními důkazy obsaženými ve spisu a závěr opřela jen o zjištění, že žalobce byl po dvou letech základní povinné vojenské služby opět přijat ke studiu na ČVUT. Jelikož Smlouva mezi Českou republikou a Ruskou federací o sociálním zabezpečení, publikovaná pod sdělením č. 57/2014 Sb. m. s. (dále jen „smlouva“), neupravuje oblast politických perzekucí, měl být aplikován zákon č. 87/1991 Sb. Žalovaná si měla učinit úsudek, že žalobce byl v rozhodné době řádným vysokoškolským studentem a že státní orgány ČSSR učinily taková opatření, která jsou postavena naroveň hypotéze „vyloučení ze studia“ ve smyslu § 24 odst. 5 tohoto zákona.

III. Vyjádření žalované

5. Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že nebyly splněny podmínky pro aplikaci § 24 odst. 5 zákona č. 87/1991 Sb. ve vztahu ke studiu na Polytechnickém institutu. Pokud jde o první studium na ČVUT, na konci školního roku 1977/1978 nebylo ukončeno kvůli politické perzekuci, nýbrž z důvodu vyslání ke studiu v zahraničí. Žalobce byl odvolán ze studia v zahraničí v prosinci 1980, studium žalobce skončilo doručením sdělení I. náměstka ministra školství ČSR ze dne 3. 2. 1981. Ukončení studia na Polytechnickém institutu bylo závažným zásahem do profesního života žalobce, nicméně nedosahuje intenzity požadované pro aplikaci zákona č. 87/1991 Sb. Poté žalobce absolvoval dvouletou základní vojenskou službu a ve školním roce 1983/1984 byl přijat do čtvrtého ročníku vysokoškolského studia. Podle rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 25. 2. 2019, č. j. MSMT-53/2019/190, je studium žalobce na Polytechnickém institutu postaveno naroveň studia na vysokých školách v České republice. Jelikož žalobce ve smyslu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2008, č. j. 6 Ads 23/2007-101, měl státní občanství ČSSR a doložil potvrzení o postavení cizozemského studia naroveň studia na vysokých školách v České republice, splnil by podmínky pro hodnocení doby studia na

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

Polytechnickém institutu doby studia. Žalovaná ovšem zjistila, že žalobce získal celkem 3144 dnů studia po osmnáctém roce věku, z čehož připadlo 6 roků a 122 dnů na dobu studia na území nynější České republiky. Jelikož dle § 13 odst. 2 věty druhé zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), lze započít dobu studia před 1. 1. 1996 nejvýše v rozsahu šesti let, nemůže se žalobci část doby započít. Pro žalobce je výhodnější hodnocení doby studia v SSSR podle mezinárodních smluv, neboť taková doba nepodléhá omezení šesti roky. Podle potvrzení ruského nositele pojištění lze dobu studia žalobce v SSSR od 1. 9. 1978 do 22. 12. 1980 v rozsahu 832 dnů hodnotit jako náhradní dobu pojištění podle smlouvy. Žalovaná tudíž přistoupila k započtení předmětné doby v plném rozsahu pro účely důchodového pojištění jako náhradní doby pojištění podle čl. 30 odst. 3 smlouvy. Ze zbývajících doby studia po osmnáctém roce věku žalovaná žalobci započítala 485 dnů v období od 4. 5. 1973 do 31. 8. 1974, 1096 dnů v období od 1. 9. 1975 do 31. 8. 1978 a 611 dnů v období od 1. 9. 1983 do 3. 5. 1985, což odpovídá prvním šesti rokům po dosažení věku osmnácti let. Žalovaná navrhla žalobu zamítnout jako nedůvodnou.

IV. Obsah spisového materiálu

6. Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným správním orgánem vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
7. Žalovaná prvoinstančním rozhodnutím ze dne 1. 10. 2018, č. j. X, přiznala žalobci podle § 29 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění od 4. 9. 2018 starobní důchod ve výši 12 970 Kč měsíčně.
8. Proti prvoinstančnímu rozhodnutí podal žalobce ve dnech 28. a 29. 10. 2018 námitky, v nichž nesouhlasil s postupem žalované a měl za to, že byly nesprávně posouzeny tyto skutečnosti ovlivňující výpočet starobního důchodu: započtení doby péče o dítě v období od 1. 10. 1990 do 15. 7. 1992, započtení doby samostatné výdělečné činnosti v období od 1. 8. 1992 do 30. 9. 1992, započtení doby studia podle právních předpisů o mimosoudní rehabilitaci a započtení základní vojenské služby v období od 30. 3. 1981 do 23. 3. 1983.
9. Žalovaná v rozhodnutí ze dne 31. 1. 2020, č. j. X, žalobcovým námitkám částečně vyhověla a změnila prvoinstanční rozhodnutí. Konkrétně bylo rozhodnuto, že se žalobci podle § 29 odst. 1 písm. j) zákona o důchodovém pojištění s přihlédnutím ke čl. 30 odst. 3 smlouvy od 4. 9. 2018 přiznává starobní důchod ve výši 14 023 Kč měsíčně. Podle nařízení vlády č. 213/2018 Sb. se starobní důchod od lednové splátky důchodu v roce 2019 zvyšuje na 14 978 Kč měsíčně. Podle nařízení vlády č. 260/2019 Sb. se starobní důchod od lednové splátky důchodu v roce 2020 zvyšuje na 15 958 Kč měsíčně.
10. Žalobce podal proti rozhodnutí ze dne 31. 1. 2020, č. j. X, žalobu k Městskému soudu v Praze, v níž namítal, že mu byl v roce 1990 přiznán rozhodnutím Pražské správy sociálního zabezpečení v Praze 1 rodičovský příspěvek na dobu péče o nezletilou dceru. Požádal tedy o započtení této doby jako náhradní doby pojištění, čemuž žalovaná nevyhověla s odůvodněním, že § 13 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění a § 9 odst. 1 písm. e) zákona o sociálním zabezpečení neumožňují považovat za náhradní dobu pojištění pro období před 1. 1. 1996 péči o dítě vykonávanou mužem, nýbrž je takové započtení možné pouze u žen. Žalobce považoval striktně gramatický výklad právní úpravy za

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

diskriminační a zakládající nerovné podmínky pro účast na důchodovém pojištění v souvislosti s péčí o nezletilé. Dále žalobce tvrdil, že jeho doba studia a předpokládaná doba studia na Polytechnickém institutu měla činit celkem 3,5 roku, přičemž pro účely důchodového zabezpečení mu měla být započtena jako 7 let zaměstnání vzhledem ke koeficientu 2 ve smyslu zákona č. 87/1991 Sb.

11. Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 16. 5. 2023, č. j. 13 Ad 9/2020-63, zrušil rozhodnutí žalované ze dne 31. 1. 2020, č. j. X. Nezapočítání doby, po kterou byl žalobci přiznán a vyplácen rodičovský příspěvek, jako náhradní doby pojištění bylo shledáno diskriminačním s ohledem na nálezy Ústavního soudu ze dne 6. 6. 2006, sp. zn. Pl. ÚS 42/04. Pokud Ústavní soud považoval za diskriminační ustanovení zákona, dle kterého se pro účely důchodového pojištění muž považuje za osobu pečující o dítě ve věku do čtyř let, jen pokud podal přihlášku k účasti na pojištění nejpozději do dvou let od skončení péče o dítě (podmínka přihlášky do dvou let dopadá pouze na muže), tak postup žalované, dle něhož bylo toto právo muži zcela upřeno, musí být rovněž považován za diskriminační. Zásah do práv byl dokonce nepoměrně větší, než se stalo v případě posuzovaném Ústavním soudem. Jelikož nezapočtení péče o dítě jako náhradní doby pojištění bylo nezákonné, přistoupil soud ke zrušení žalobou napadeného rozhodnutí.
12. Žalovaná dne 13. 7. 2023 vydala napadené rozhodnutí, v němž oproti rozhodnutí ze dne 31. 1. 2020, č. j. X, nově zhodnotila dobu péče o dítě v období od 1. 10. 1990 do 15. 7. 1992 jako náhradní dobu pojištění podle § 13 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění. Na straně 11 napadeného rozhodnutí se namísto původních 104 dnů vyloučené doby pojednává celkem o 758 dnech vyloučené doby, čímž se při výpočtu osobního vyměřovacího základu dosahuje pro žalobce příznivějších hodnot, zároveň se ve srovnání s předchozím rozhodnutím vymezují také výše důchodových splátek počínaje od nařízení vlády č. 381/2020 Sb.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

13. Při jednání u Městského soudu v Praze dne 10. 10. 2024 žalobce a jeho právní zástupce argumentovali shodně jako v podané žalobě. Zdůraznili, že odvolání žalobce ze studia na Polytechnickém institutu mělo faktické účinky jako vyloučení ze studia, proto měl být při posuzování doby studia v SSSR aplikován zákon č. 87/1991 Sb. a doba studia žalobce v SSSR měla být započtena jako sedm let zaměstnání. Poukázali rovněž na to, že žalobci sice bylo umožněno dokončit studium na ČVUT, Fakultě strojní, ale v jiném oboru, než ke kterému byl původně přijat. Navrhli zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalované k dalšímu řízení.
14. Zástupkyně žalované s odkazem na odůvodnění napadeného rozhodnutí a na vyjádření k žalobě navrhla zamítnutí žaloby.
15. Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumávání rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
16. Podle § 13 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění za náhradní dobu pojištění se považují též náhradní doby získané před 1. lednem 1996 podle předpisů platných před tímto dnem a doba pobírání důchodu za výsluhu let. Za náhradní dobu pojištění se považuje též doba studia

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

získaná před 1. lednem 1996 podle předpisů platných před tímto dnem, a to po dobu prvních šesti let tohoto studia po dosažení věku 18 let.

17. Podle § 29 odst. 1 písm. j) zákona o důchodovém pojištění pojištěnec má nárok na starobní důchod, jestliže získal dobu pojištění nejméně 34 let a dosáhl důchodového věku v roce 2018.
18. Podle § 24 odst. 5 zákona č. 87/1991 Sb. za účelem zmírnění křivd způsobených vyloučením ze studia studentů vysokých škol se doba jejich vysokoškolského studia hodnotí pro účely důchodového zabezpečení tak, že se rok studia včetně let předepsaných pro ukončení tohoto studia, které nebylo možno z důvodů vyloučení absolvovat, započítává jako dva roky zaměstnání.
19. Soud konstatuje, že žalobcovo první studium na ČVUT nebylo na konci školního roku 1977/1978 ukončeno z důvodu politické perzekuce, nýbrž kvůli jeho vyslání ke studiu v zahraničí, pročež se na žalobce nemůže vztahovat zákon č. 87/1991 Sb. Současně podle sdělení ruského nositele pojištění, které bylo žalované doručeno dne 27. 12. 2019, žalobce ze studia na Polytechnickém institutu nebyl vyloučen, ale byl vyřazen v souvislosti s jeho odjezdem do vlasti.
20. Účel zákona č. 87/1991 Sb. spočívá ve zmírnění následků některých majetkových a jiných křivd, vzniklých některými akty státní moci v období od 25. 2. 1948 do 1. 1. 1990. Zákonodárce však předpokládal, že nebudou odškodněny všechny postižené osoby, a i u těch, na něž se zákon vztahuje, neposkytuje úplnou nápravu, nýbrž jen zmírnění některých z utrpených křivd. Slovy jednotlivých ustanovení tohoto zákona vytyčil hranici, na jejíž jednu stranu seřadil nároky, jež se zavázal uhradit, avšak i na druhé straně, tedy za hranicí, ponechal, a to zcela vědomě, celou řadu osudů poznamenaných nezákonnými zásahy komunistického režimu s následky různé míry závažnosti. Této druhé skupině kompenzoval utrpená příkoří buď pouze zrušením nezákonných aktů (např. rozhodnutí o vyloučení ze střední nebo vyšší školy), nebo je vůbec nekompenzoval (např. nepřijetí na střední nebo vysokou školu z důvodu politické perzekuce).
21. Pokud by soud přistoupil k výkladu, že se § 24 odst. 5 zákona č. 87/1991 Sb. týká také studentů odvolaných ze studia, zásadně by změnil pravidlo o odškodnění a fakticky by rozšířil dopad tohoto ustanovení na jiné než v něm uvedené osoby. Nejvyšší správní soud vyslovil v odstavci [34] rozsudku ze dne 7. 11. 2012, č. j. 6 Ads 76/2012-73, úvahu, že *„Nejvyšší správní soud již ve své judikatuře připustil, že existuje zásadní dilema, které řešily orgány veřejné moci v postkomunistických státech i mezinárodní organizace ohledně rozsahu restitucí. Tato tíživá otázka spočívá v tom, zda je z hlediska obecné ochrany lidských práv přijatelné odmítnout nápravu některých křivd způsobených některým obětím komunistického režimu jen proto, že demokratický stát není (ekonomicky) schopen a (politicky) ochoten napravit veškeré křivdy všech obětí (srov. např. rozsudek č. j. 6 Ads 155/2009-42 ze dne 16. 6. 2010, publ. pod č. 2157/2010 Sb. NSS). Ústavní soud již mnohokrát vyslovil-a to v souvislosti s restitučními předpisy-že je základním oprávněním státu, aby stanovil hranice, v nichž chce odčinit, resp. zmírnit některé křivdy spáchané dřívějším režimem. (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 16. 9. 2008, sp. zn. I. ÚS 1335/08). Ústavní soud ČR rovněž opakovaně konstatoval, že československý stát, který se po listopadu 1989 rozhodl odčinit majetkové a jiné křivdy, k nimž došlo v předcházejícím období v důsledku nedemokratických postupů předchozího režimu, se rozhodl vyjít z principu alespoň částečného zmírnění vzniklých křivd, vědom si toho, že provést úplnou rehabilitaci nebo úplné odškodnění těch, kteří byli v minulosti poškozeni, není možné (srov. nález Ústavního soudu ze dne 6. 6. 2001, sp. zn. Pl. ÚS 46/2000, publikovaný pod č.*

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

279/2001 Sb.)“. Soud je přesvědčen, že není opomenutím zákonodárce, pokud skupina osob odvolaných ze studia na vysoké škole v zahraničí není uvedena v § 24 odst. 5 zákona č. 87/1991 Sb.

22. Odvoláním ze studií na Polytechnickém institutu bylo zasaženo do studijního i osobního života žalobce, nicméně zákon č. 87/1991 Sb. v tomto směru znemožňuje učinit příznivější rozhodnutí pro žalobce, neboť opomíjí daný typ zásahu státní moci. Zákon č. 87/1991 Sb. směřuje ke kompenzaci nepříznivých následků vyvolaných zásahy minulého režimu, konkrétně rozhodnutími o vyloučení ze školy do života poškozených, a to v různé míře. Škála postižení je tak široká a rozmanitá, že nelze uvažovat o tom, že by se kompenzace mohla, byť jen vzdáleně, přiblížit skutečným ztrátám, které žadatel utrpěl. Materiální odškodnění zakotvená v rehabilitačních předpisech představují pouhý pokus o odčinění některých křivd a pojmově nemohou kompenzovat a někdy ani zmírnit příkoří, kterým byly osoby perzekuované komunistickým režimem vystaveny.
23. Žalobce byl odvolán ze studia na Polytechnickém institutu, avšak po absolvování povinné vojenské služby byl v nejbližším možném termínu (školní rok 1983/1984) přijat k vysokoškolskému studiu, které dne 26. 6. 1985 úspěšně ukončil. Pokračoval tudíž v předchozím studiu na ČVUT, které bylo dříve ukončeno z důvodu jeho vyslání ke studiu v zahraničí. Žalovaná postupovala správně, pokud odvolání ze studia na Polytechnickém institutu nespojovala s obsahovým rámcem § 24 odst. 5 zákona č. 87/1991 Sb., jelikož toto ustanovení směřuje na situace, kdy byli studenti ze studií vyloučeni a bylo jim fakticky zabráněno studia dokončit.
24. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7. 11. 2012, č. j. 6 Ads 76/2012-74, shledal, že: „o nedovolené nerovné zacházení jde pouze tehdy, kdy se poruší pravidlo stejnému stejně, odlišnému odlišně. To znamená, že není možné konstatovat nerovné zacházení v případech, kdy se různé zachází s osobami, které nejsou ve stejné situaci. I v případě, kdy by se dospělo k závěru, že se zachází různě s osobami, které jsou ve stejné situaci, nejedná se o zakázané nerovné zacházení tehdy, pokud má toto různé zacházení přijatelný a vysvětlitelný důvod, tedy legitimní účel. Srovnatelnost jako klíčový prvek zásady rovnosti v sobě velmi často obsahuje hodnotové úvahy, které ovšem nebudou navenek vyjádřeny (M. Bobek, P. Boučková, Z. Kühn: *Rovnost a diskriminace*, C. H. Beck Praha, 2007, str. 61)“. V posuzovaném případě žalovaná postupovala podle výše uvedené zásady a žádosti žalobce nevyhověla z příčiny, že se ustanovení § 24 odst. 5 zákona č. 87/1991 Sb. vztahuje na typově odlišné subjekty. Rozdělení na studenty odvolané a vyloučené ze studia přitom pro účely zápočtu dob jako kompenzace za utrpěná příkoří je zřejmé ze zákona, kdy na skupinu studentů odvolaných ze studia v zahraničí zákon nepamatuje. Soudy nesmí do projevu moci zákonodárné zasahovat ani jej nahradit svou vlastní formulací, a to ani, kdyby ji považovaly z hlediska obecné spravedlnosti za vhodnější.
25. Žalovaná v žalobou napadeném rozhodnutí provedla zcela vyčerpávající posouzení doby studia pro účely důchodového pojištění (str. 7-9), kdy soud neshledal v tomto posouzení žádné pochybení ze strany žalované. Žalovaná opodstatněně aplikovala pravidlo o započtení maximálně šesti let vycházející z § 13 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění a správně přistoupila k aplikačnímu užití čl. 30 odst. 3 smlouvy.
26. Soud shrnuje, že se žalobcova žalobní argumentace překrývala s tvrzeními o odvolání ze studia na Polytechnickém institutu v žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 31. 1. 2020, č. j. X. Soud se přitom ztotožnil se závěry v rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 5. 2023, č. j. 13 Ad 9/2020-63, když nenalezl důvod přistoupit k opačnému pojetí žalobcovy

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

situace. Žalobce neuvedl žádná nová tvrzení, která by vyúsťovala v podřazení odvolání ze studia na Polytechnickém institutu do rámce § 24 odst. 5 zákona č. 87/1991 Sb.

VI. Závěr a náklady řízení

27. S ohledem na shora uvedené dospěl soud k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
28. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce ve věci úspěch neměl a žalované žádné prokazatelné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 10. října 2024

JUDr. Dana Černá v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje X.